

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 350—
pol leta . . . „ 190—
četrt leta . . . „ 90—
za mesec . . . „ 30—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 480—
pol leta . . . „ 240—
četrt leta . . . „ 120—
za mesec . . . „ 40—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:

celoletno . . . 8 dolar.
polletno . . . 4 dolarje
četrtletno . . . 2 dolarja

Plačano do
Ljubljana
Licejalna knjižnica
Pariz
Ljubljana

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 6/I.
Telefon šte. 360. — Upravništvo je na Marijinem trgu
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 160 K.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži na odgo-
vor dopisnica ali znakma. — Dopisi naj se frankirajo.
Rokopisi se ne vračajo.

Položaj v Beogradu.

Ministrski svet. Ustavni odsek. Demisija Uzunoviča?

Beograd, 17. maja. (Izv.) Mini-
strski svet se je na današnji seji ba-
vil z akcijo komunistov v pogledu
na delavski pokret. Sindikati bodo
dopušteni, ako ostanejo samo pri
strokovni borbi. Zatem se je raz-
pravljalo o ustavi. Budžetno pravo
parlamentu bo zažameno po zakoni-
h ustave bivše kraljevine Srbije.

Beograd, 16. maja. V današnji
seji ustavnega odseka se je čitala
resolucija, sklenjena na zborovanju
žensk v Sarajevu. Ženske zahtevajo
enakopravnost z moškimi v privat-
nem in javnem življenju. Na dnev-

nem redu je bil člen 2 ustavnega na-
črta, ki govori o pravicah in dolžno-
stih državljanov. K členu 4 so predla-
gali socialisti ukinjenje vseh redov
in odlikovanj. Večina je ta predlog
odklonila. Vse člene do 12. kje se
govori o svobodi vesti in vere, ki je
odložen za prihodnjo sejo, je vladna
večina sprejela po stari redakciji.

Beograd, 17. maja. (Izv.) V par-
lamentarnih krogih se širijo vesti o
nameravani demisiji ministra za ag-
rarno reformo Uzunoviča. Različne
težkoče v poslih svojega resorsta so
ga napotile do tega sklepa.

Grozodejstva fašizma.

Slovenski domovi gore. Volišča razgnana z bombami.

Trst, 17. maja. Volitve v itali-
janski parlament so se vršile v
znamenju najhujšega italijanskega
terorja. Pevsod so fašisti prepre-
čevali, da bi Jugoslovenci glasova-
li. V nekaterih krajih so, kakor po-
rečajo listi, celo razgnali volišča z
bombami. Kakor poročajo »Edinost«,
so bile volitve v Mareszigh, Pobe-
gih, pri Sv. Antonu, Ospu in Klancu
vsled nezakonitih nasilstev zapreče-
ne. Javni organi so pomagali zlo-
čincem. — Med Jugoslovenci in fašis-
ti je prišlo ponekod do spopadov,
vsled česar so orožniki in fašisti
aretirali veliko število naših kmetov.
V Heraklih so orožniki namera-
vali odvesti narodnega kandidata
Heraka, ki so ga šele pred kratkim
izpustili iz zaporov, kamor so ga bili
odvedli. Kasneje je pridrvel v vas
tovorni avtomobil poln fašistov, ki
so zažgali vse hiše v vasi. Po dovr-
šenem požigu so fašisti zažgali tudi
bližnje selo Taljane. Nesrečno ljud-

stvo je pobegnilo in se skriva po
gozdovih. Enaka nasilja se gode
drugod po Porečini. Posameznim
kmetom požigajo hiše in izpuščajo
vino iz sodov. Porečki zaporji so
polni Jugoslovenov. Veliko je za-
prtihih tudi pri poreških fašistih.
— Volilne komisije, v katerih so imeli
fašisti skoro povsod večino, so po-
vsod zavlačevale volitve. Izvajale
so pasivno rezistenco, vsled česar
se je volilni akt zelo zavlekel, tako
da stotine naših ljudi ni moglo vo-
liti. Fašisti so Jugoslovence prete-
pali in jim trgali glasovnice. Mnogo
naših ljudi je bilo ranjenih, več tudi
težko. — Po zadnji vesti »Edinosti«
gorijo v Mačkovičah štiri hiše. Več
oseb je mrtvih ali ranjenih. — V
mnogih krajih so fašisti ob pasivni
navzočnosti orožnikov strahovali s
samokresom naše volilce in jih z
orožjem v roki prisilili, da so jim iz-
ročili glasovnice.

Izid volitev v Trstu, na Goriškem in v Istri.

Trst, 17. maja. Po novejših po-
ročilih je rezultat v tržaškem volil-
nem okrožju pri volitvah v italijanski
parlament nastopen: Vpisanih
volilcev 44.865, oddanih glasov
31.390. Dobili so: Italijanski nacio-
nalistični blok 15.119, republikanci
4473, socialisti 4155, komunisti 6667,
jugoslovenska narodna stranka 2930
glasov. Izvoljeni Banelli, Giunta in
Suvich, od komunistov Bombacci.
Postojna, 17. maja. V goriškem
volilnem okrožju se je udeležilo vo-
litev do 90 odstotkov. Naši volilci so
se sijajno izkazali. V Postojni je bilo
za Wilfana 459 od 476 oddanih gla-
sov. V Slavini za Wilfana 416 od
461 oddanih glasov. Cerkljo od od-

danih 1083 glasov. Wilfan 1079 gla-
sov. St. Peter na Krasu Wilfan 568
glasov. Hrenovce Wilfan 550 gla-
sov od 575 oddanih. Col pri Vipavi
Wilfan 216 glasov. Bukovje 143 gla-
sov za Wilfana. Šebrelje vsi za Wil-
fana, 227 glasov.

Trst, 17. maja. V Pulju je glosa-
valo od 7173 upravičencev 5263. Vo-
loska 80 glasov za Jugoslovane. Lo-
šinj 5592 vol. upravičencev, glosa-
valo 4137. Labini volilcev 3257, gla-
sovalo 439. Pazin volilcev 2236,
glasovalo 668.

Trst, 17. maja. V kolikor se do-
sedaj more sklepati iz volilnih re-
zultatov dobe Jugoslovani na Gori-
škem štiri in v Istri dva mandata.

Udeležba pri volitvah.

Rim, 16. maja. Največja udeležba pri
volitvah je bila v Boznu, in sicer 80%. V
Trstu in na Goriškem je značilna udeležba
75%. Najbližja udeležba je bila v Rimu
in Neapolju, kjer je volilo le 43 ozir. 44%
volilnih upravičencev. O končnem rezultatu

volitev, ki se ne bo mogel objaviti pred
soboto, še ni nič gotovega.

Trst, 17. maja. Volilni rezultat v Rimu
je glasom poročil tukajšnjih listov nasto-
pen: Nacionalistični blok 29.190, republi-
kanci 6490, socialisti 15.727, ljudska stran-
ka 10.322, komunisti 3937 glasov.

Italijani poročajo . . .

Trst, 17. maja. Snočni »Piccolo
della Sera« prinaša dolgo poročilo
o volitvah v italijanski parlament
pod naslovom »Volitve so se v kra-
jestvu vršile brez incidentov in ob
veliki udeležbi volilcev.« Razni pod-
naslovi pa se glasijo: »Hudi izgredi
v občinah ob Vezuvu.« »Žrtve.«
»Novi krvavi spopadi.« »Spopadi v
pokrajini Puglia, mrtvi in ranjeni.«
»Spopadi in pretepi s palicami v

Malcechiu«. Pod temi podnaslovi
poročajo »Piccolo della Sera«, da je v
občini Cerignola v provinci Bari pri-
šlo do prave te bitke med fašisti in
komunisti, bilo je več mrtvih in ra-
njenih. V Palu del Colle so se po-
padli fašisti in socialisti, več ranje-
nih; v Trinitafoli en socialist mrtev
in en fašist hudo ranjen, več oseb
lahko ranjenih, i. t. d.

Končen izid volitev v Italiji.

Rim, 17. maja. V krogih konstitucionalne
stranke vlada mnenje, da ji je zagotovljena
»maza v volilnem boju, ker računajo s
tem, da bodo ostanki oddanih glasov to-
jot znatno večji, kakor so bili pri volitvah
1. 1919.

Rim, 17. maja. Po »Tribunu« bodo yp-

litve v Italiji najbrže takole izpadle:
Stranke, združene v blok, bodo dobile
240 do 295 mandatov, nacionalistični blok
20 do 25 mandatov, socialisti 90 do 100
mandatov, ljudska stranka 90 do 100 ma-
natov, komunisti 15, republikanci 15, Nemi-
ci in Slovani 10 mandatov.

DELAJSKE BORZE.

Beograd, 16. maja. Minister za social-
no politiko bo predložil ministrskemu svetu
v odobritev novo uredbo o delavskih bor-
zah, ki bo vsebovala vse važnejše odred-
be glede glavnih odnosov med delavci in
delodajalci. Izdelana je na isti podlagi, na
kateri je temeljila stara delavska borza v
Beogradu. Predvideno je osnivanje novih
delavskih borz v vseh večjih mestih. Nova
uredba bi stopila v veljavo s 1. junijem.

NEMČIJA PLAČA MILIJARDO.

Berlin, 17. maja. V točki 5 ulti-
matuma se je nemška vlada obveza-
la, da bo v 25 dneh eno milijardo
zlatih mark plačala ali v zlatu ali v
devizah ali v nemških državnih na-
kaznicah s trimesečnim rokom. Iz-
vršujoč to obveznost je nemška vla-
da ponudila reparacijski komisiji
najprvo takojšnje izplačanje 150
milijonov zlatih mark, malone vse v
inozemskih devizah. Kakor hitro bo
reparacijska komisija imenovala
sprejemno mesto, se nakaže 150 mi-
lijonov zlatih mark. Pred potekom
25 dnevnega roka, torej konec maja
prejme reparacijska komisija nade-
nje izplačilo v denarju, ostanek pa
v nemških zakladnih nakaznicah.

NAPADI SINFAJNOVCEV.

London, 15. maja. Snoči so se v raz-
ličnih okrajih na periferiji Londona izvršila
ekrivenostna zločina, ki se pripisujejo
sinfajnovecem. Okrantski in s samokresi
oboroženi ljudje so streljali na osebe in po-
izkušali požigati, imeli so seboj steklenice,
napolnjene z gorljivimi tekočinami, jih raz-
bijali ter zažigali, nato pa so pobegnili.
— Kjer se jim je kdo uprl, so potegnili orožje.
Ranili so več oseb, med temi eno smrtno.
Požare so kmalu pogasili. V okraju St. At-
han so ustrelili bivšega orožnika in nje-
govo soprogo. V Liverpoolu so zanetili
velik požar.

NESREČA OB AACHENSKEM JEZERU.

Innsbruck, 17. maja. Ko so ljudje
ob dvanajstih opoldne šli na parnik
»Mesto Innsbruck« pri parniškem
postajališču Seespitze, se je naen-
krat podrl ladijski mostič na sred-
njem koncu in mostič s 70 osebami,
ki so stale na njem, je padel v je-
zero. Uslužbenec, ki je bil pri vr-
veh, je med prvimi padel v vodo,
pa je hitro prišel ven in takoj začel
reševati ponesrečence. Posrečilo se
mu je, da je deset oseb spravil na
suho. Nek orožniški nadzornik je
rešil osem oseb in sin ladijskega ka-
pitana pet oseb, obenem pa so vsi
mornarji priskočili na pomoč pone-
srečencem. Oživeli so 20 nezvest-
nih; osem oseb, sedem žen in enega
petletnega otroka. Vse iz Innsbrucka
in okolice pa niso mogli več oži-
veti, ker so bili mrtvi. Od ostalih
potnikov ni bil nobeden težko po-
škodovan.

PADEC CEN NA ANGLEŠKEM.

London, 17. maja. (Izv.) Cene vseh
vrst živil so v preteklem tednu nepričo-
vano padle. Tako je na pr. surovo maslo
pri enem stotu 62 do 64 šilingov padlo.
Slanina in jaja so cenejša kot pred vojno.

ŽELEZNIŠKI NESREČI.

Pariz, 15. maja. Nocoj je brzovlak Pa-
riz—Toulouse iz doslej še neznanih vzro-
kov pri postaji Vigoris skočil s tira. Štiri
osebe so mrtve. Pri postaji Perignoux na
kolodvoru La Bachellette je osební vlak
zavozil na drug vlak, ki je stal na progi,
pri čemer je izgubilo življenje sedem oseb,
33 pa je bilo težko poškodovanih.

Dne 24. februarja t. l. je priobčila
»Jugoslavija« v št. 47. dopis z naslovom
»Tudi eden iz Koroške«, v katerem so se
objavile neresnične vesti o g. Eppingerju
v Mariboru. Članek je izšel še pod prejš-
njim uredništvom in je bil odgovorni ured-
nik »Jugoslavije« vsled nepazljivosti pre-
stopka po členu III. zakona z dne 15. okt.
1868, št. 142, d. z., ki tvori pregrešek v
smislu § 491. k. z. vsled sodbe U. III. 163-
21-7 obsojen po št. 5. istega člena na globo
200 K, v slučaju neizterljivosti na 20 dni
zaporov, po § 389. k. p. r. v plačilo stroškov
kazenskega postopanja in § 39. in 20. tisk.
zak., da objavi to z istimi črkami na prvi
strani naslednjega časopisa.

Buči morje Adrijansko . . .

Uklenjen, bičan, na vse načine pre-
ganjan, je naš narod v odrgani nam zemlji
siljano nastopil pri volitvah.

Solnčna Gorica nam je dala 4 man-
date. Ves uradni aparat, ki je z bajonet
in bombami podpral teror proti našemu
ljudstvu se je dokopal do 1 samega fašis-
tovskega mandata.

Da se ne bo mogel naš življ v Trstu,
kjer stoji banditom na razpolago cel arze-
nal ubojnega orožja, kjer je po tihem pro-
glašen Slovan za človeka izven zakona,
uveljaviti, to smo vedeli. Pa še celo v
Trstu so samo skrajne lopovščine prepre-
čile mogočnega nastop Jugoslovanov.

Tužna Istra nam nosi po dosedanjih
poročilih 2 mandata.

Šest jih je torej — če so ta poročila
zanesljiva — toda junaki so. Niti eden teh
mož ne bo, ko bo šlo za koristi naroda,
niti trenil pod najhujšim terorjem. Mi v
svobodni domovini jih smatramo za zlato
seme boljše bodočnosti ujedinenega na-
šega naroda.

Dosti o tem se ne da govoriti. Samo
dejstvo, da so se v teptani zemlji kljub
najogabnejšemu preganjanju belo rase in s
sredstvi, ki so jih kolonizatorji uporabljali
v Afriki, vendar je dvignili naši ljudje in
svobodno govorili, že to samo dejstvo, pra-
vimo, nam je največje blagovestje od ta-

krat, ko so bila v Parizu zastopana Wilson-
nova načela kot prazen papir.

Gibanje našega naroda se bo v zase-
denih krajih vršilo z lastno močjo usuz-
njenih bratov. Toda mi jim svečano
obljubljamo, da bomo sprem-
ljali vsak utrip njihovega živ-
ljenja s srčno ljubeznijo in naj-
globočimi nadami za bodočo
nost.

Del nas meja, pravijo li Rapalska čr-
ta. Označilo bodo to črto z mrtvim kame-
njem, bale bodo izsekali tam, kjer bo šla
ta črta skozi gozd celo širok pas naših
dreves.

Naj izvrše vse to, saj vemo kako je da
tega prišlo, in nič manj ne vemo, da bo to
lepega dne odnesel veter. Bratje naši so
proti tej črti brez moči, oni bodo morali
napeti vse sile, da si kot državljani Italije
izbojujejo vsaj sigurnost svojega imetka in
življenja. Že če bodo dosegli samo to, bo
proti morilnim bojnim metodam italijanske
»kulture« dovolj in od njih drugega skoraj
zahtevati ne moremo.

Rapalsko črto bo premaknila in njeno
suženske sledi zabrisala usoda. Kovač
te usode smo mi državljani v
svobodni domovini.

Možnost naših Gorčianov, Kraševcev
in Primorcev je visoko dvignila naš prapor,

Priključitev Avstrije k Nemčiji.

Jugoslavija zasede Koroško.

Dunaj, 17. maja. (Izv.) Tekom
zadnjih dni so imeli zastopniki an-
tante pogovore o vprašanju priklju-
čitve Avstrije k Nemčiji in o stali-
šču, katero v tem slučaju zavzame
antanta. Ako se bo v Avstriji glosa-
vanje glede priključitve nadaljeva-
lo, naročila bo antanta Jugoslaviji,
da zasede Koroško. O tem je bil že
zvezni kancelar dr. Mayer pred svo-
jim odhodom na posvetovanje v
Solnograd obveščen, kar je sigurno
uplivalo na razpoloženje posvetova-
nja in tam sklenjene ukrepe. Fran-
coski poslanik Lefevre Pontalis od-
potoval je v Pariz, da poda svoji
vladi obširno poročilo o dogodkih v
Nemški Avstriji in dobi novih in-
strukcij za nadaljno postopanje.

Pariz, 17. maja. (Izv.) Francija,

Italija in mala antanta so se po neki
vesti »Petite Parisienne« sporazume-
le da opozore avstrijsko vlado na
strogo izpolnitev člena 88 sentzer-
menske mirovne pogodbe. Po tem
členu se je Nemška Avstrija ob-
vezala, da o vprašanju svoje samo-
stojnosti brez dovoljenja sveta zve-
ze narodov ne sme storiti nobenih
ukrepov. Antanta si je v tem edina,
da Avstrija mora imeti pred takim
glasovanjem kot ga je parlament
sklenil 12. maja, dovoljenje od sve-
ta zveze narodov.

Rim, 16. maja. Med zavezniškimi kabl-
neti se vrše pogajanja, kako bi se onemo-
gočilo v Avstriji gibanje za priključitev k
Nemčiji.

V gornji Šleziji še vedno boji.

Korfanty se umika.

Opole, 16. maja. Binkosti so
vsled premikanja čet v ogroženih
okrožjih gornješlezijskega ustaškega
ozemlja prinesle poostreitev polo-
žaja. Ko so italijanske čete zapusti-
le Nikolaj, so zasedli mesto poljski
vtaši, pozneje pa so ga zopet iz-
praznili. Italijanske čete so izpraz-
nile Rybnik in Pštino in se umak-
nile v smeri proti Ratiboru. Iz Ryb-
nika javljajo o nasiljih poljskih usta-
šev nad nemškimi uradniki v rud-
nikih. V Trnowicah in Zagoržah so
Poljaki vršili teror in aretirali nem-
škomslezijske Gornješlezijce. V ostalih
okrožjih se položaj v bistvu ni iz-
premenil. Medzavezniška komisija je
večkrat poročala, da se je položaj
izboljšal, kar pa v resnici ni ta-
ko. Iz Gornje Šlezije javljajo, da
vlada tam pomanjkanje živil in de-
narja. Ljudstvo je nezadovoljno in
nemirno.

Opole, 17. maja. Poljski izvrše-
valni odbor, kateremu načeljuje Kor-
fanty, je medzavezniški komisiji v

Opolah poslal tole brzojavko: Go-
renja Šlezija je bila 12 dni v vstaji.
Poljsko prebivalstvo ni nikdar hote-
lo triumfirati s pomočjo nasilstva in
trgvalo je svoje življenje za sveto
pravico. Odbor priznava, da so se
spričo strasti med vstajo prekoračile
meje preudarnosti. Naše navdušene
čete so pripravljene, pomakniti se
nazaj, zadosti daleč, da bi prenehale
takoj sovražnosti z Nemčijo to pa
samo tedaj, ako bodo ozemlje, ki ga
izpraznimo, zasedle zavezniške če-
te, ne pa nemške. Nemcem ne bo-
mo prepustili nobene pedit ozemlja,
pač pa medzavezniški komisiji. Za-
tega delj prosimo, da vso cono zase-
dejo zavezniške čete, tako da polj-
sko prebivalstvo ne bo trpelo po
maščevalnih odredbah.

London, 17. maja. (Izv.) »Times«
poročajo iz Washingtona, da je v
Gornješlezijskem vprašanju vsa
amerikanska javnost na strani Nem-
cev ter da Poljaki po zadnjih do-
godkih ne morejo računati na sim-
patije Amerike.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA.

17. maja.
Zagreb, 17. maja. Devize: Berlin 227
do 228, Italija 715—717, London 499—503,
Newyork 121.50—122, Pariz 1095—1100,
Praga 194.25—194.50, Švica 2325—2375,
Dunaj 23.05—23.15. Valute: Dolarji 121 do
121.50, avstrijske krone 22—0, carski rablj
50—60, francoski franki 0—1115, napoleon-
dori 450—460, nemške marke 225—230, rom.
leli 226—230, Italijanske lire 675—690, z-

Dunaj: Valute, Dolarji 566.50 do
570.50, marke 986—992.50, funti 2280—2300,
franc. franki 4820—4860, lire 3130—3150,
dinar 1722—1742, poljske marke 67—69,
švicarski franki 10175—102.25, češkoslo-
vaške krone 830—836.

Praga: Valute, Marke 116.75, švl-
carski franki 1243.50, lire 372, francoski
franki 580.50, funti 275, dolarji 67.50, dinarji
197.50, avstr. kolekovane krone 11.69, polj-
ske marke 7.52.

Volitve v neodrešenem ozemlju.

Volilni dan je za nami. Naši italijanski Jugoslovani so privrati stopili na volišče, da izvolijo odposlanca za državni zbor — v Rimu.

Zato so imele te volitve več nego značaj navadnih volitev. Slo je za to, da se pokaže koliko jugoslovanskih volilcev sploh šteje »Venezia Giulia«, da se pred vsem svetom izkaže, koliko našega življa je moralo sprejeti vsiljeno italijansko vladno. In naposled, da se izpriča koliko naših rojakov se je dejansko sprijaznilo s tujerodno vladno, a koliko jih je nastopilo pot bojne afirmacije jugoslovanstva.

Volitve so imele sedaj v nemali meri značaj — plebiscita. Da pa se v tem plebiscitu izkaže, je bilo z ozirom na svetovni politični forum zelo potrebno, kajti z neslavnim izidom koroškega plebiscita smo si simpatije za svoje narodno-politične pretenzije močno oslabili.

In reči moramo, da smo ta plebiscit dobro prestali. Prognoza, ki smo jo postavili pred dnevi, se je izkazala za pravilno. Malodušno pričakovanje, ki ga je izrazil goriški list, se je pokazalo k sreči kot preveč pesimistično.

Nizko število naših glasov v Trstu je popolnoma umljivo. Kajti nobeden izmed zasedenih krajev ni po prirodu Italijanov izgubil toliko slovenskega življa kot ravno Trst. Saj je bil glavni del naših rojakov zaposlen v državnih službah in podjetjih, kjer so Italijani temeljito očistili. Drugič se fašistovski teror v vsem Primorju nikjer ni izvajal s toliko silo kot ravno v Trstu. In naposled se nahaja nedvomno zelo mnogo slovenskih volilcev med socialisti in komunisti. V svrhu lažjega primerjanja naj navedemo, da je štel Trst 1. 1910 Jugoslovanov 59.319 duš, Italijanov 118.959 in povrh še 38.597 regnikov ter 11.856 Nemcev.

V Istri so bile nasilne volitve manipulacije najhujše v našo škodo. Na tisoče naših volilcev ni bilo vpisanih. Dalje ne smemo pozabiti, da je bila Istra mestoma zelo italijanizirana, in da so se nahajale laške manjšine po vseh večjih krajih ter mestih: njih italijanstvo pa je bilo dostikrat podobno nemštvu štajersko-koroških nemških gnezd. Za Pulj velja še posebej isto kar v Trstu. — Istra šteje glasom štetja iz 1. 1910: 193.000 Jugoslovanov in 146.000 Italijanov.

Jugoslovansko primorsko ljudstvo si je tedaj v najtežjih okolnostih priborilo vrsto poslancev, ki bodo mogli s tribuna rimskega parlamenta vsemu svetu izraziti naziranje zasužnjene naroda. To in brzokone samo to bo njihova naloga.

Teror fašizma.

Volilni boj v neodrešenem ozemlju se je vršil v znamenju barbarškega terorja fašistov. Volilna svoboda, svoboda prepričanja je bila vspricho tega, kar se je zgodilo, karikatura državljanских pravic našega naroda pod Italijo, t. j. one države, ki se tako rada ponaša pred svetom s kulturo in pravico. Značilen je protest, ki ga je poslalo politično društvo »Edinost« zadnje dni pred volitvami ministrskemu predsedniku Giolittiju in ki jasno pove, kaj se je godilo v volilnem boju z našim narodom v Istri in na Gorškem. Protest pravi:

Podpisano politično društvo »Edinost« se obrača naravnost na Vašo ekselencijo, da takoj in z vso energijo ukrenete potrebne korake; zakaj protislovansko strahovanje v Istri zavema že katastrofalen obseg. Krajevna oblastva ne podvzamejo ničesar, da bi strahovanje ali preprečila ali kaznovala.

Fašistovske organizacije pustošijo vso deželo z namenom, da bi preprečile Slovanom vršitev volilne pravice. Vidnejše osebe, zlasti duhovniki in učitelji so izven zakona in se brez usmiljenja preganjajo. Velikemu številu izmed njih so fašisti preiskali stanovanja in jih tudi osebno preiskali, jim opustošili stanovanja, sežgali pohištvo, odnesli listine ter povzročili, da so se te osebe zlostavljale. Fašisti tudi lovijo slovenske glasovnice in grozijo osebam z ubojstvom. Pretijo, da bodo razdejali cele vase. En duhovnik in en kmet sta bila iz svojih bivališč ne ve se kam iztirana. Posebno težki čini te vrste so se izvršili v Dekanih, Kopru, Opatu, Sv. Petru na

Piranščini, Črnem kahu, Kringi, Kalderu in Pullu.

Z ogorčenjem protestiramo in zahtevamo takojšnje posredovanje državne oblasti preden pride do skrajnih posledic.

Giolittijeva vlada se je samobesbi umljivo ni ozirala na protest Jugoslovanov. Proti divjanju fašistov ni nastopil noben vladni organ. Nasprotno, še bolj se jih je podpiralo in še več brezposelnih pretepačev so najeli fašisti za vladni denar po 30 lir na dan.

Nad vsemi jugoslovanskimi kandidati in drugimi odličnimi zastopniki našega ljudstva so razglasili fašisti smrtno obsodbo. Fašizem je požgal in pustošil slovenske domove, moral naše ljudi. Za svoje narodno prepričanje so umirali v zadnjih dneh najboljši sinovi jugoslovanskega naroda.

Strašen je bil dan volitev dne 15. maja. Teror fašizma je presegal tudi ona domnevanja, ki so pričakovala najhujše izmed najhujšega.

Oboroženi fašisti so zaprli določe na volišča in niso pustili prehoda našim volilcem. Italijanske volilne komisije so predčasno končale s svojim delom, da se volitev tudi oni niso mogli udeležiti, ki so stali ure in ure na volilnem prostoru. Če si fašisti drugače niso mogli pomagati so kratkoma razgnali volišča kot n. pr. na Občinah v Trstu, V Tolminu so fašisti vdrli v volilni lokal, začeli streljati in metati bombe na slovenske volilce.

Razumljivo je zato, da volilni rezultat v nešteti izključno jugoslovanskih občinah ni bil tak, kot bi bil, če bi se količjak varovala volilna svoboda. Naši volilci so v njih občinah, kjer je bil pritisk fašistov najhujši, morali ostati doma. Tako je n. pr. v Istri na voliščih v Dekanih od 300 volilcev glasovalo le 70, v Labinu od 3321 volilcev le 439 in v Pazinu od 678 volilcev le 32. Na Občinah v Trstu je glasovalo od 667 volilcev le 210, ker so fašisti razgnali z revolverji in noži volišče. V Postojni ni volilo 297 naših volilcev, ker je volilna komisija predčasno zaključila svoje poslovanje.

Velikanski je bil teror fašizma podpiranega od italijanske vlade nad brati neosvobodene jugoslovanske zemlje. Občudovanja je vruden narod neosvobodene zemlje, da je navzlic vsemu nasilju junaško vstrajal v volilni borbi. Še več. Na onih voliščih, kjer je bila količjak možnost udeležiti se volitev, je dosegel veličastno zmago. Disciplin naših volilcev je bila vzorna in nihče se ni strašil izgubiti življenja za narod in Jugoslovanstvo. Zmagala je Goriška in zmagala Istra.

Poslanec Deržić in »Jutrova« poročila.

»Jutro« je pisalo, da se je poslanec Deržić odtegnil ustavnemu glasovanju. To ni res. Poslanec Deržić se je moral odpeljati na kongres narodnih socialistov v Prago. Ako bi ostal v Beogradu, bi v smislu sklepa stranke glasoval proti ustavi. Njegov glas se mora torej smatrati za protiven vladnemu ustavnemu načrtu. — Istotako je z vestjo glede upitov. Tudi ta ni točna. Upitov Deržićevih ni bilo na dnevnem redu, pač pa interpelacija na žel. ministra, ker je predsednik konstituite pozabil, da je dal Deržiću dopust za Prago. Ko je bil na to opozorjen po poslancu Brandnerju, je interpelacijo odložil za prihodnjico.

★

Veliko navdušenje v Poljski za Korfantya. Kakor se javlja iz Sosnowic, se zbirajo tam iz vseh delov Poljske mnogobrojni prostovoljci, ki hočejo vstopiti med vrste gorenje - šlezjskih vstačev. Vsi pa se morajo vrniti domov, ker je mejna zapora jako stroga.

Konferenca nasledstvenih držav v Rimu prekinjena. »Politische Korrespondenz« piše: Pogajanja rimske konference nasledstvenih držav so se po uvodnih posvetovanjih prekinila do sprejema podrobnih navodil udeležencih vlad. Konferenca se bo nadaljevala dne 18. maja.

Češkoslovaška se ne udeležila vojaških akcij proti Nemčiji. Češkoslovaški poslanec v Berlinu minister Tusar je izjavil zastopnikom tiska, da je vsako sodelovanje Češkoslovaške pri katerikoli akciji proti Nemčiji popolnoma izključeno.

Poljski zunanji minister knez Sapieha bo demisioniral. Kakor se poroča listu »Neue Freie Presse« iz Varšave, je odsek za zunanje posle v svoji včerajšnji seji zunanji ministru knezu Sapiehi enoglasno izrekel nezaupnico. Gotovo je, da poda knez Sapieha svojo ostavko.

Nar. posl. Anton Brandner:

Zakaj proti ustavi?

Ko je prineslo »Jutro« zlobno zavito notico, da sem glasoval proti ustavi Jugoslavije, se je mogloče ta ali oni vprašal, ali sem res še tisti Brandner, ki je za časa plebiscita z vso vneto agitiral za Jugoslavijo, hrepel po njej od prvega trenutka svojega nevednega prubjenja, vzdihoval in trpel radi nje cela dolga vojna leta?

Predvsem moram naglasiti, da je napačna trditev, da sem glasoval proti ustavi Jugoslavije. Jaz nisem glasoval proti ustavi Jugoslavije, ker sem za to, da dobi Jugoslavija ustavo, temveč sem glasoval proti **ustavnemu načrtu**, ki ga je predložila parlamentu vlada. To sem storil radi tega, ker je ta ustavni načrt slab, da slabši biti ne more. Tudi ne gre sedaj za zgradbo Jugoslavije, to vprašanje je rešeno že poldrugo leto, temveč gre za to, kako bodi ta zgradba na znotraj urejena, kako naj se vlada, kakšne dolžnosti in pravice naj ima narod itd.

Pri tem vprašanju naletimo na dve stališči. Prvo je stališče demokratov in radikalcev, ki se iz preteklih dni niso ničesar naučili, ki hočejo vladati, kakor se je vladalo v Rusiji in Avstriji. Le-ti hočejo imeti državo urejeno tako, da bi jim bilo tudi v bodoče zaimčeno gospodarstvo nad ljudstvom, katero se vedno bolj odvrča od njih. V ta namen hočejo državno administracijo porazdeliti na vse polno malih oblasti, katere ne smejo obsegati več, kakor 600.000 prebivalcev. Take oblasti zahtevajo ogromen uradniški aparat, ki bo kakor mora tlačil ljudstvo, katero bo imelo malo sodelovalnih pravic. Poleg tega bo ta aparat silno drag. Skratka, gospoda se noče poboljšati in hoče iti svojo dosedanje pot, ki je ustvarila nebroj separatističnih struj in protidržavnih elementov, ter z bičem vcepiti narod ljubezen do države. Uporniki bi seveda naleteli na protizakonite obznanje, ki bodo ustavno dovoljene.

Drugo stališče, ki ga zastopa opozicija, je s prvim v diametralnem nasprotju. Narodu naj bi se dalo kolikor mogloče pravic in ga z ljubeznijo, s pametno, pravično in pošteno administracijo pridobilo za državno misel. Torej na eni strani bič, na drugi ljubezen. Na eni strani vlada bankokracije, absolutizma, na drugi strani vlada ljudstva. Ne glede na to, ali misli cela opozicija odkritosrčno ali ne, se jaz zavzemam za zadnje stališče, ker nam zgodovina zadosti jasno pove, da so vsa absolutistična carstva propadla. Kot koroškemu Slovincu mi je veliko lažje na tem, da postane naša država močna, da bo kedaj v stanu rešiti neosvobodjeni del našega naroda. Po mojem skromnem mnenju je to mogoče le, ako je narod v državi zadovoljen, ako je navdušen in vnet za njo, kar se z bičem gotovo ne da doseči. Ako se bo v naši državi tudi naprej vodila dosedanja Pribečevičeva politika, ki daje izbornu hranu raznim demagogom Radičevega kova, kateri narod gonijo v protidržavni tabor, pride v nevarnost celo obstoj Jugoslavije same in niti misliti ni nato, da bi imeli od nje pričakovati pomoči naši neodrešeni bratje.

Jaz dobivam čezdalej bolj vtis, da si ta gospoda s svojega strankarskega stališča naravnost želi protidržavnega gibanja. V Sloveniji, kjer ni protidržavnega gibanja, kjer je ljudstvo ozlovoljeno je polti od Boga postavljeni vladi, ne pa proti njej — to sem ponovno videl predpreteklo nedeljo na shodu v Hradniku, kjer so celo komunistični rudarji govorili v prid našim bratom Srbom — je pokrajinska vlada upeljala obznanje, da nas, ki se nas niti od daleka ne more primerjati s Hrvati, očrni pred srbsko javnostjo in utemelji potrebo policijske stranke, kakršna je demokratska. Na isti način je lansko leto vojaški poveljnik Nedić, kakor piše Protić v svoji brošuri, izbral pred regentom z velikim pretiranjem neke protidržavne demonstracije v Zagrebu. Kdor nastopa proti takemu sistemu, ki si ga hočejo zaimčeti s pomočjo v ta namen prirojene ustave, ne nastopa proti ustavi Jugoslavije, temveč proti absolutizmu in za pravice ljudstva.

Vladajoča gospoda, namesto da bi stopila v stik z opozicijo in nekoliko popustila, rajše kupuje glasove, kakor se je zgodilo pri 24 muslimanih, kateri dobijo za to, da glasujejo za vladni ustavni načrt, 1200 milijonov kron. To videči, so se skušali

tudi muslimani iz južne Srbije, ki so bili dosedaj v demokratsko-radikalnem bloku in ki štejejo 14 poslancev. Pravijo, da je ustava slaba in da za njo ne morejo glasovati, ako sa to ne dobijo »pare«. Vlada rada plača, samo da obvelja njen ustavni načrt. Na ta način hočejo s silo upeljati svojo ustavo, s katero ljudstvo ne soglašja, proti kateri je ves hrvatski in večina slovenskega naroda. Potem pa še govorijo v večini in o triumfih. Na zunanji svet bo zelo slabo uplivalo, ako bo odvisev končni sprejem ustave od kupljenih glasov. Zato moramo biti zato, da na eni strani vlada, na drugi strani pa opozicija nekoliko popustita, da torej pride do kompromisa, kakor je prišlo na Poljskem. V tem slučaju bi bila sprejeta ustava z ogromno večino glasov in sprejetje ustave bi pomenilo veliko manifestacijo za Jugoslavijo. Mislim, da nič drugače ne mislijo naši neosvobodjeni bratje.

»Jutro« pravi, da je napravilo čuden utis, da sem jaz kot koroški Slovinc glasoval proti ustavi in da so mi komunisti ploskali. Gospoda, o koroških Slovincih kar molčimo; oni so lahko užaljeni. Naša kraljevina jih je po plebiscitu kratkoma prepustila nemškim banditom, da se maščujejo nad njimi. Niti toliko časa ni ostala na Koroškem, da bi poskrbela za njihovo imovinsko in osebno varnost. Tega bi ne bila storila nobena druga država! Poglejte, kako se Poljska bori za Zgornjo Šlezijo. Vse naše dokazovanje, da je treba popraviti krivico na Koroškem, v Beogradu ni nič pomagalo. Šele v zadnjem času se je pričel Pašić nekoliko zanimati in je storil neke korake.

S tem nočem reči, da sem glasoval proti ustavi vsled užaljenosti, temveč zato, ker ne nudim nikakih garancij za razvoj naroda in nosi v sebi nevarne kali nezadovoljstva, ki so v stanu se tako razpasti, da upropastijo državo. Proti temu ustavnemu načrtu niso glasovali samo ko-

munisti in klerikalci, socialni demokrati, republikanci in južni muslimani, temveč tudi en član demokratskega kluba in dr. Trumbić, ki se mu ne more odrekati ljubezni do Jugoslavije, za katero je delal kot emigrant in predsednik jugoslov. odbora za časa vojne v inozemstvu, pri katerem delu pa ga je oviral sam predsednik sedanje vlade g. Pašić. Tudi boritelj tržaških Slovencev dr. Otakar Rybář bi bil glasoval proti taki ustavi, ako ne bi bil primoran, da v interesu narodne stvari odloži kandidacijo. Ako bi bil vladni ustavni načrt dober, bi tudi jaz glasoval zanj. Bilo pa je tudi potrebno, da se je pokazala pri načelnem glasovanju močna opozicija, ker bo sedaj vlada vendarle primorana, da tekoma specialne debate popusti in ustavo popravi. Če se to zgodi, bom pri sklepnem glasovanju glasoval za. Meni je gotovo ljubše, da pri sprejetju ustave manifestiramo, kakor pa, da se nadaljuje ustavni boj, ki bi naši mladi državi veliko škodoval.

Moji rojaki se bodo spominjali, da sem se za časa plebiscita na Koroškem med ljudstvom boril za Jugoslavijo, istočasno pa na sejah Narodnih Svetov in na sestankih s člani naše plebiscitne delegacije pritoževal proti slabi upravi, proti pomanjkanju moke, tobaka itd. Nastopal sem, če hočete proti državni upravi, ki si ni znala ljudstva pridobiti. Ako bi se bile uvaževale moje in mojih tovarišev besede, bi bil izid plebiscita gotovo drugačen. Danes se nahajam v podobni vlogi. Sem proti sistemu. V interesu države, v interesu Jugoslavije se mora ta sistem umakniti pravici in volji naroda. Boljše, prijetnejše je podpirati vlado, kakor biti proti njej. Jaz volim zadnje, ker mi je več za poštenje in ker ne bi hotel, da za menoj upijejo, češ tudi ti si dobil »pare«. Kadar ne bom več užival zaupanja svojih volilcev, bom radovolje odstopil, toda čist in pošten.

★

Gospodarstvo.

IZVOZNE TEŽAVE VOJVODINE IN NAŠE DRŽAVE SPLOH.

Izvoz Vojvodine se ne more prav oživetiti. Vojvodina je po svoji legi in po svojih prometnih možnostih za svoj izvoz navezana v prvi vrsti na Nemško Avstrijo. Radi težkih prevoznih razmer in neprestanega izpreminjanja valute išče Nemška Avstrija blago le franko Dunaj ali franko avstrijska mejna postaja. Izvozniki pa le neradi izstavljajo svoje cene franko Dunaj, ker je določanje prevoznine in drugih intervencijskih stroškov težavno. Cene za slanino, mast in suho meso splošno padajo. Gotovo blago, za katero se zanima le inozemstvo, se sploh ne pridobiva, ali zbira, ker ceno takih proizvodov, mezda ali pa stroški zbiranja zelo podražujejo. Dokler dinar stoji tako visoko, ne more biti govora o izvozu takega blaga v Avstrijo. V to vrsto blaga spadajo med drugim zgodnja zelenjava, zgodnje sadje, meso in mesni izdelki, katerih izvoz brez posebnih vozov bi bil prenevaren. Kostji za kemično in mehanično predelovanje, želez, divje rastoče zdravilna zelišča in perle se ne pobirajo. Prometne razmere se nikakor niso zboljšale. Dobava vagonov se vrši jako počasno. Avstrijske in nemške železnice ne prevzemajo pošiljatev živih in odprtih četudi z dilami pokritih vagonih ter so izvozniki prisiljeni za dobavo zaprtih vozov trošiti precejšnje vsote. Živila, podvržena hitremu izpričenju in ki ne vzdržijo prevoza trajajočega več ko en teden, se sploh ne dajo izvažati, ker je skoraj nemogoče, da pride železniški voz v inozemstvo v teku kvečem 8 dni. — Tako poroča dunajski »Warenverkehrs-bureau«. Res žalostna slika ne-le vojvodinskih, nego naših izvoznih in posebno transportnih prilik sploh. Vsa naša gospodarska mizerija, na kateri boleha naša država kljub svojim naravnim bogastvom, izvira v prvi vrsti od pomanjkljivosti naših prevoznih sredstev. Dokler se to stanje ne zboljša, ni misliti na zvišanje našega izvoza, na zboljšanje naše trgovinske bilance in dosledno naše valute. Višanje železniških prevoznin zna pač na eni strani trenotno zboljšati finančni položaj železnice, za to pa na drugi strani le še bolj postruže gori opisano stanje, ki prizadeva narodnemu gospodarstvu sploh in naši izvozni trgovini posebej mnogo večjo škodo, nego so navidezne koristi železniške urave.

Naša država se mora lotiti z vso odločnostjo vprašanja zboljšanja naših prometnih razmer ter si v to svrhu pribaviti za vsako ceno v to potrebna sredstva. Naj si bodo pogoj za zunanjeja ali notranjega posojila še tako težki, nikdar ne bodo taki, da ne bi koristi daleč presegale sprejeta bremena. Recimo da bi bilo potrebno za vse investicije 10 milijardno posojilo ter da bi se isto obrestovalo z enim odstotkom nad navadno obrestno mero. V tem slučaju bi znašal letni večji prispevek države na obrestih 100 milijonov kron. Narodno gospodarstvo bi pa imelo od tega najmanj 5—10kratni dobiček, ne glede na to, da bi se visoko obrestovano državno posojilo zamoglo konvertirati v nižje obrestovano posojilo v dogledni dobi, ko bo obrestna mera vsled zboljšanja svetovnega gospodarstva pala na najnižjo stopinjo.

★

+ Carinjenje blaga izven uradnih ur. Generalna direkcija carin opozarja trgovske kroge, da mora vsak, ki hoče, da se mu carini blago izven uradnih ur ali v kraju, oddaljenem od carinskega urada, vložiti tozadovno pismo prošnje na direkcijo carin.

+ Zamenjava kronske-dinarske novčanice po 20 dinarjev. Ker se mnogo ljudi obrača na generalni inšpektorat finančnega ministrstva s prošnjami, da bi se jim zamenjale kronske-dinarske novčanice po 20 dinarjev, za katere je bil rok zamenjave določen do vstevši 30. aprila, objavlja generalni inšpektorat, da zamenjava teh novčanic ne spada več v delokrog inšpektorata, ki takih prošenj ne bo več reševal. Iz generalnega inšpektorata finančnega ministrstva.

+ Znižanje izvozne carine na linguit. Ekonomsko-finančni komite ministrov je z odredbo z dne 2. aprila 1921, št. 2389 odločil, da se zniža izvozna carina za linguit na 5 dinarjev za 1000 kg. Izvozna carina omogočuje poleg znatnega izvoza iz naše države tudi nadaljno obratovanje ligniskim rudnikom.

+ Neuspeli zvišanja mezd v Ameriki. Amerikanski zidarji so dobivali leta 1909 mezde od 55 centov (1 cent 5 predvolnih vin.) so vzdali 1100 opek na dan; leta 1916 so dobivali 65 centov na uro ter so vzdali 900 opek na dan; leta 1918 so dobivali 80 centov na dan, a so vzdali 614 opek, dočim so leta 1920 dobivali 100 centov na uro, a so vzdali 587 opek na dan. Dočim se je torej mezda američkim zidarjem skoraj podvojila je padla istočasno njih produkcija skoraj na polovico, z drugimi besedami, je njih delo postalo skoraj štirikrat dražje.

Pošlite naročnino!

Dnevne vesti.

Zgradba pravoslavne cerkve sv. Nikolaja v Ljubljani. Odbor pravoslavne cerkvene občine v Ljubljani je razposlal poziv k prostovoljnemu prispevanju za zgradbo pravoslavne cerkve sv. Nikolaja v Ljubljani. V pozivu poudarja, da bo pravoslavni božji hram krasil belo ljubljano in bo znak naše bratske sloge ter zaklad narodnega edinstva. Našim nasprotnikom pa bo klical, da smo živi, zedinjeni in složni ter da poznamo svoje narodne dolžnosti. — Upamo, da se bo slovenska javnost radevolje odzvala temu pozivu ter dokazala, da zna zvesti verski čut naših pravoslavnih bratov.

Kolonizacija ob naših mejah. Pod tem naslovom priporoča »Murska Straža«, naj bi se v Apaško kotlino naseljevali Prekmurci, ki imajo doma premalo zemlje, t. j. Prekmurje je preobljeno. Zadnje ljudsko štetje je pokazalo, da so se prvotni Slovenci Apaške kotline skoraj vsi pomaknili, edini priseljeni Prekmurci so se dali vpisati za Slovence. Misel je prav dobra, treba bi bilo le oživiti naša obrambna društva (»Braniro« in »Slov. Straža«), da jo izvedejo.

Ljudsko štetje v Apaški kotlini izkazuje 3249 Nemcev, 1308 Slovencev, 42 drugih Jugoslovancev in par Madžarov.

O ptinskem županu Lozinšku zatrjuje mariborska »Volksstimme«, da so ptinski nemčurji peka Lozinška naravnost bojkotirali in psovali z »vinedišer«, sedaj pa slovenski demokracije Lozinška psujejo z nemčurjem, čeprav so ga sami vabili, naj kandidira na njihovi listi.

Belgijski konzulat v Sarajevu. Iz »Službenega lista« je razvidno, da se odzivi v Sarajevem častni konzulat belgijske države.

Nov časopis. V Novem mestu bo začel namesto nekdanjih »Dolenjskih Novic« izhajati nov tednik pod imenom »Sedanjest«.

Uradno pojasnilo. Pred kratkim je objavil v listih gospod dr. F. Groyer, zdravnik v Ljubljani anonso, s katero naznanja, da se je vrnil iz svojega zdravstvenega potovanja in da zopet ordinira. V drugem delu anonse je pa navedenih 23 kliničnih, med njimi tudi imena znanih učenjakov, ki so že zdavnaj umrli. Ker je možno, da bi osobito nepoučeni krogi bili mameja, da je imenovan zdravnik specialista za vse te medicinske stroke, daje Zdravstveni odsek na podlagi uradne ugotovitve občinstvu na znanje, da g. dr. F. Groyer ni specialista za onkno teh strok. Kot zdravnik on ni deloval na nobeni teh klinik, temveč se je on samo kot dijak izobraževal na teh klinikah.

Za župana v Kamniku je izvoljen lekarnar dr. Rikard Karba, pristaš JDS.

Ptujski Nemci in nemškutari so zahtevali v gremiju trgovcev izmed 7 odbornikov kar 5 zase. Med splošnim nemilom je vladni komisar zadnjicu zborovanje pred volitvami. Da nemškutarjem tako rase greben, je kriva tudi vlada, ki pošilja v Ptuj na važna mesta ljudi, ki so tajni in odkriti negovalci nemškutarje. Kakšna sta n. pr. magistratni tajnik Mate in policijski uradnik Mokole. Take ljudi bi bilo treba izmenjati.

Umrli je v Strnišču pri Ptuj nadar Martin Milčič v starosti 38 let. Ranjki zapušta ženo in tri nepreskrbljene otroke. Pogreb se vrši 18. t. m. N. v. m. p.

Zahteve Prekmurcev. Na velikem shodu JDS v Murski Soboti so bile sprejete sledeče resolucije: 1. naj začne voziti železnica M. Sobotna — Hodoš; 2. naj se energično in hitro izpelje železnica M. Sobotna — Ormož; 3. graščinska zemlja naj se pravično razdeli; 4. uradni razglasi naj se izdajo tudi v narečju; 5. uradni dnevi za sodnijo in polit. oblast naj se vršijo v Gor. Lendavi, Križavcih in Beltincih; 6. pri ureditvi končne meje naj se upošteva, da pri Monoštru (Št. Gotard) živijo Slovenci tudi preko demarkacijske črte, ki žele biti priključeni k Jugoslaviji. Državna meja naj teče ob Rabi.

Reklama za nemška letovišča. V naših železniških vozovih so ikone slike Vrbskega jezera s priporočili raznih letovišč ob jezeru. Minilo je že pol leta, kar smo izgubili ta biser slovenske domovine, zato bi bil že čas, da ne delamo brezplačne reklame za nemške hotele. Naše društvo za promet tujcev naj bi brž založilo v enaki velikosti slike Bleda in Bohinja ter iste pritrilo v iste okvirje v železniških vozovih.

Lesna družba »Sava« se baje nametava prekrstiti v »Tagliamento«, ker pri družbi prevladuje italijanski jezik ter so podravnatelj, blagajnik in glavni knjigovodja Italijani, oz. Lahoni.

Iz rudarske službe. Minister za šume in rudo je imenoval višjega rudarskega komisarja inž. Iga Pohanja, predstojnika

kr, okrožnega rudarskega urada v Ljubljani, za rudarskega svetnika v VII. činovnem razredu in pomaknil Lojzeta Dularja, pisarniškega ravnatelja kr. rudarskega glavarstva za Slovenijo v Ljubljani, v VII. činovni razred. Dalje je izločil zgoraj imenovanega ravnatelja in kancelista Ivana Česmiro pri kr. okrožnem rudarskem uradu v Celju iz skupine pisarniških in uvrstil v skupino administrativnih rudarskih uradnikov na dosedanjih službenih mestih.

Uvedba selske službe pri poštnem uradu Beltinci. S 1. junijem t. l. se uvede pri poštnem uradu Beltinci dostavljanje poštne pošiljke po selskem pismonošju v sledečih krajih: I. okraj: Čančani, Lipovci, Bratenci, Doklečevje in Nemščak. II. okraj: Ižekovci, Melinci, Odranci in Lipa. — Dostavljalo se bo v I. okraju: v ponedeljek, sredo in petek, v II. okraju: v torek, četrtek in soboto.

Iz sodne službe. Vodstvo okraj. sodnije v Murski Soboti je prevzel dr. Jakob Kenda. Dosedanji predstojnik dr. A. Poznik je imenovan za okrajnega sodnika — predstojnika v Sevnici.

Po nedolžnem zaprtju. V št. 103. »Jugoslavije« je bilo poročano, da je bil v ljubljanski bolnici aretiran rudar Karol Brinar. Sedaj potrjuje celjsko okrajno sodišče, da je bil Brinar pomotoma aretiran in čez 12 dni izpuščen, ker se je izkazalo, da je popolnoma nedolžen.

Za sodelovanje pri gozdnem požaru v Soteski sta darovala Dolenc in Pogačnik gasilnemu društvu v Boh. Bistrici 4000 kron, za kar se njima društvo iskreno zahvaljuje.

Ljubljana.

Razmere na ljubljanskem gledališču je prišel proučevati Velimir Živojinović, urednik »Misti«, kot poslanec ministra za prosveto. V nedeljo in ponedeljek je konferiral z glasbeniki in drugimi merodajnimi umetniškimi krogi, v ponedeljek zvečer pa se je vrnil v Beograd.

Afera Kogoj — Kovač. Včeraj dopoldne se je pričela pri tuk. sodišču razprava o tožbi komponista in glasbenega kritika Kogoja zoper opernega pevca Kovača, ki je pretega zaradi neugodne kritike dejansko napadel in poškodoval. Kogoj zahteva za poškodbe in bolečine 20.000 K, za 14 dnevno delazmožnost po 1000 K na dan za raztrgano suknjo 2000 K itd. Kogoj je izjavil, da nima proti obtoženemu Kovaču nikake osebnostne mrznosti ter ga je po zaslugi celo pohvalil, toda konstatirati je moral kot kritik dejstvo, da Kovač v težjih in globoko zamisljenih partijah odprave. Javni obtožitelj je predlagal, naj se zadeva odstopi državnemu pravdnstvu, naj sodni izvedenci preiščejo Kogojovo poškodbo na roki, ker ima še po enem mesecu vedno pohabljen prst ter naj se obtožba raztegne tudi na opernega člana Truhoviča, ki je Kovača pri napadu hujškal, češ, da ima pravico nabiti neljubega mu kritika.

Recitacijski večer g. Silvestra Škerja prireditelja literarne sekcije Preporoda v četrtek, 19. t. m. ob 8. uri zvečer v veliki dvorani Mesnega doma. Na vzporedi: Zupančič (Pesem mladine, Manom Jos. Murina Aleksandrova) in Podbevšek (Dan v parku na kolodvoru, Izumitelj na zemlji, Električna žoga). — Vstopnina prosta. Radovoljni prispevki za kritje stroškov se hvaležno sprejemajo.

Socialno-gospodarsko in kulturno žensko društvo v Ljubljani naznanja svojim članicam, da so uradne ure vsak torek in petek od pol šestih do sedmih dopoldne v Florjanski ulici št. 27. I. nadstropje, levo. V tem času določene članice vse informacije. Opozorjamo tudi bivše članice »Sloge«, da zamenjajo svoje lanske izkaznice z novimi, da bodo tako deležne vseh prejšnjih ugodnosti. Redne seje odbora so vsako drugo in četrto sredo v mesecu ob pol šestih v istih prostorih. Sej se lahko udeležujejo vse društvene članice s posvetovalnim glasom. Vabimo vse, ki še niso članice, da pristopijo k društvu, katerega glavni namen je, da prične smoteno žensko gibanje med Slovenkami in sicer v najožjem stiku s Srbinkami, s katerimi je stopilo društvo že v zvezo. — Odbor.

Udruženje jugoslovanskih inženjerov in arhitektov. Člani sekcije Ljubljane, ki žele vstopnice h koncertu v soboto in h komerzu v nedeljo, naj se javijo najpozneje do petka dopoldne. Število udeležencev je omejeno na prostor dvorane.

Prve gobe. Član našega uredništva je našel binkoštno nedeljo v gozdu za streliščem dva krasno razvita jurčka jesenske vrste (ajdovščika). Zanimivo je, da so bile na istem prostoru najdene lanske jesen zadnje gobe (novembra), kar je dokaz, da je plodovnica (miceli) ohranila med mizo zimno popolni razvoj.

Tat konjskih repov. Pri Fr. Anžiču na Karlovski cesti so bili prejšnji teden konjem porezani repi. Tatvine sumljiv je 20 letni hlapec Ig. Erjavec iz Osolice, ki je pobegnil. Isti je dne 12. t. m. prodajal zračno sesalko, ki je tudi brezdomno bila ukradena.

Maribor.

Navijači cen so tukajšnji delikatesni trgovci, ki prodajajo svoje blago s 100% dobičkom, tako n. pr. slanino, skoro sveže kg 64 K, prekajena svinjska stegna kg 120 K, salame kg 200 K itd. Merodajnim oblastim v vednost!

Radi tatvine blaga. v vrednosti 55.200 K. je bila aretirana Frančiška Mraz. Aretacija se je izvršila še pravočasno, ker je nameravala nastopiti omenjena aretiranka zabavno potovanje v Avstrijo. — Istega dne je policija aretirala radi tatvine koleša Samuela Rafaela.

Poneverba. Franc Rupnik je poneveril Karolu Luknerju 9712 K in pobegnil s svoto neznanu kam. Policija ga pridno zasleduje.

Nogometna tekma med kluboma S. K. Maribor in S. K. Rapid je končala z zmago kluba Maribor in sicer v razmerju 3:0. Tekme se je udeležilo čez 1000 gledalcev.

Pesek — Kosovel.

Včeraj se je vršila razprava zoper odbor »Novinarskega društva« v Ljubljani, ker je proglasil delno zaporo nad uredništvo »Jugoslavije« t. j. da organizirani člani društva ne smejo sodelovati pri »Jugoslaviji«. — Zaradi nekvalificiranega obnašanja je odpustil sredi marca t. l. g. Pesek urednika g. Kosovela, ki je sedaj sotrudenik »Jutra«. Ker je zahteval začetkom aprila g. Kosovel trimesečno plačo kot odpravnino, je bil g. Pesek voljan mu isto izplačati. Če opusti sodelovanje pri »Jutru«, kjer se Peska napada in blati. Da bi primorali g. Peska plačati zahtevano odpravnino, je proglasil odbor Novinarskega društva zaporo nad »Jugoslavijo«. Mnogi so videli v tem izsiljevanje, in vložila se je tožba zoper odbor Nov. društva radi izsiljevanja. Včeraj se je vršila tozadevna obravnava. Razpravna dvorana je bila nabito polna. Bili so navzoči od dr. Kramera do celjskega Špindlerja vsi mladoliberalci. Novinarsko društvo so zagovarjali kar 4 odvetniki, ki so dokazovali, da odbor Nov. društva ni hotel ničesar izsiljevati od g. Peska, temveč da je samo naznanil vsem članom, da naj ne sodelujejo več pri »Jugoslaviji« in da so ti nato prostovoljno prekinili svoje sodelovanje. O kakem pritisku na svoje članice ali še celo o izsiljevanju da ni niti govora in sodišče je verjelo ter oprostilo obtožence. »Jugoslavija« pa izhaja že poldrugi mesec »pod zaporo« in upamo da ji ta oprostitna sodba tudi še ne bo prestrigla nit življenja.

Slovo »Hlahola« od Ljubljane.

Na komerzu, ki se je vršil po slajno uspelem koncertu v »Unionu«, so zastopniki ljubljanskih pevskih društev, g. dr. Kimovec v imenu »Glasbene Matice«, g. Dražil v imenu Zveze, g. Bogataj za »Slavce«, g. dr. Švigelj za »Ljubljanski Zvon« v navdušenih govorih slavili umetniške uspehe koncertujočih bratov in sester iz Češke. Za napitnice sta se zahvalila gg. dirigenta Jirak in dr. Krupka, ter predsednik »Hlahola« dr. Motejl. Na večeru, ki je potekel zelo animirano je kvartet dr. Kozine v splošno odobravanje gostov zapel par lepih slovenskih umetnih in narodnih pesmi.

V nedeljo jutraj so si Hlaholaši odgledali mesto ter so se šli diviti tudi razgledu na Grad. Zatrjevali so, da je škoda, ker ne morejo ostati vsaj par dni v beli Ljubljani. Pred odhodom dragih nam čeških gostov so se zbrali pevci ljubljanskih pevskih društev na kolodvoru in so zapeli pod vodstvom ravnatelja g. Hubada A. Hajdrihovo »Jadransko morje« ter »Lepo našo domovino«. V slovo je Hlaholu govoril g. ravnatelj Hubad, za prisrčen in ljubezniv sprejem se je zahvalil g. dr. Motejl, rekč, da so pevci in pevke Hlahola iznenadeni nad toliko ljubeznijo Slovencev. Pripel je g. Hubadu na prsi »Hlaholov znak«, nakar so poklonili »Hlaholu« svoje znake tudi ostala pevstva društva. — Prišel je čas odhoda. Stisnili smo še enkrat roke ljubim gostom in vlak je med navdušenimi nazdar in živio-klici odpihal proti Zagrebu. Slovenskim pevcem in našemu občinstvu ostane »Hlaholov« koncert v neizbrisnem spominu. Želimo le, da nas »Hlahol« še obišče, želimo pa tudi, da naš prvi pevski zbor, dična »Glasbena Matica«, čimprej poleti v zlato Prago in vrne vrlenu »Hlaholu« njegov obisk ter seznanj brate Čehje z jugoslovansko pesmijo!

Koroško.

Razmere na Rudu. V popolnoma slovenski kraj Rudu na Koroškem je po zaslugi celovskega škofa prišel za župnika neki Laure, ki pa ne zna prav nič slovenski. Cerkev je prazna, nemškutariji ne gredo v njo. Slovenci pa pravijo da ne razumejo drugega od pridige kot »Herr«. Ko so župnika skrbni starši vprašali, kdo bo pripravil otroke za birmo, jim je brihtni gospod odgovoril, da se morajo letos otroci sami pripraviti, za drugič se bo pa on že naučil toliko slovenski ali pa otroci nemški, da se bodo razumeli. Ko so ženske hotele opraviti spoved pri njem, jih je nagnal k mežnarju. Ko je bila otroška spoved, je prišel spovedavat znani in vedno pijani Roman iz Gorenč. Iz previdnosti je spovedaval za oltarjem, a obnašal se je tako, da so tudi oni pred oltarjem zvedeli, kaj in koliko je popil in pojedel, predno je šel na delo, ker je vsebina njegovega želodca pritekla pred oltar. Domači župnik je pa spovedaval otroke z listki. Otroci so mu napisali doma na listič grehe in ga izročili pri spovedi župniku. Ta pa je najbrž pozneje doma po besednjaku študiral, kako ga je mali paglavac opelharil za »odvezo«. Tako se godi dobremu, vernemu ljudstvu v cerkvi na Koroškem. In pri nas v Jugoslaviji! Kaj vse se ne stori v cerkvi na ljubo par nemškujem, ki pa itak cerkve vso leto ne vidijo od znotraj. In v Gradcu si upajo Nemci trobiti v svet, kako zelo se zatira pri nas nemški živeli v cerkvi, uradu in šoli!

Pokrajina.

Marenberg. Strašna draginja vlada pri nas že vse leto. Meso je tu vedno 4 krone dražje kot v Mariboru, dasi kupujejo mariborski mesarji pri nas živino. Oblasti, zganile se in primite vendar enkrat te ljudske odraze! Naš graščinski oskrbnik strašno nagaja javnim nameščencem radi mleka. Če ga po strani pogledaš, pa drugi dan ne dobiš mleka. Samo naš gospod gerent ga dobiva redno po 1 K 80 h, med tem, ko ga morajo plačevati ubožni ljudje štirikrat dražje. Javni nameščenci morajo stanovati v kočli, ki je določena za razkuževanje, v graščini pa je 16 sob že dve leti praznih.

Št. Ilj v Slov. gor.: Pevsko društvo »Območni zvon« priredi na binkoštno ponedeljek v Slovenskem domu svojo veselico. Na sporedu je spevoigra »Kovačev student« in druge pevke točke. Po igri ples v prostorih gostilne Šifitog (Zetzer). Pri plesu izra godba juž. žel. iz Maribora.

Poličane. NSS je imela tukaj meseca aprila dobro obiskan shod na katerem sta tov. Kozine iz Ljubljane in tov. Škerjanc iz Maribora obrazložila strankine cilje in njeno delovanje, nakar se je sklenilo ustanoviti krajevno organizacijo NSS, ki se je tudi z lepim uspehom ustanovila. Na ustanovnem občnem zboru, ki se ga je udeležil tov. Selinšek, ej bil izvoljen sledeči odbor: predsednik: Perše Viktor, podpredsednik: Golob Anton, tajnik, Pristovnik Pavel, blagajnikar, Bračič Simon, odborniki: Lovrenčič Ivan, Kodela Pavel in Ločičnik Ivan. Pregledovalci rač.: Piro Franc in Ivič Karol.

Sv. Barbara v Halozah. Dokončali smo obšinske volitve. Za župana je izvoljen g. Anton Stumberger. Kakor smo ga slišali, si je napisal na svoj prapor posnemljanja vredne besede in misli: Mir in nesobično delo za svoje občane. Prepričani smo, da se bo tudi držal tega gesla in mu želimo mnogo uspeha.

Tržič. Pri nas zavzema švabčarenje od dne do dne večje dimenzije. Izza slehernega vogala slišiš to blaženo nemščino, da se ti dozdeva, da se nahajaš tam kje v Berlinu. Ne da bi omenjali že znane tržiške renegate, se posebno ponašajo s to »Edelsprache« nekatere učiteljice in otroške vrtarice, katerim sekundirajo v tem pogledu domače »frajle«. Ker omenjene gospodnice poznamo in vemo pozitivno, da so popolnoma večše slovensčine, ker bi drugače menda ne bi mogle biti sprejete v Jugoslavijo v službo, jih opominjamo, da prenehajo s švabčarenjem, kajti drugače bomo primorani priti z imeni na dan in če se to ne bo pomagalo, napravimo ž njimi po fašistovski. Med temi »frajlami« se posebno odklipej par begunj iz sosednje Koroške, katere so morale, kakor same zatrjujejo, bežati pred nemškim nasiljem čez Karavanke in si iskati v Jugoslaviji kruha, za kar nam pa izkazujejo to hvaležnost, da nas takorekoč javno izživajo in zasmehujejo. Lahko si torej mislimo, kakšna mora biti vzgoja naših malih v šolah, kjer poučujejo taki elementi, in to še na meji naše mlade domovine. Apelliramo na narodno zavedne gg. učitelje in učiteljice, kakor tudi na vsakega zavednega Slovenca, naj ob vsaki priliki take nezavedne osebe brez pardona prav pošteno ožigos, drugače nam ti »švabi« zrastejo kmalu čez glavo in nam preplevoje celo našo divno Gorenjsko.

Sokolstvo.

Sokolska legitimacija in znak. Sokolski Savez je razposlal vsem župam in društvom naročene legitimacije in znake. Pozivljamo vse brate in sestre, da si pri svojih društvi nabavijo vsaj legitimacije, ker brez teh ne bodo mogli reflektirati na kakšno ugodnost pri vojni na zlete itd. Društva, ki še niso naročila legitimacij, naj jih takoj naroče pri svoji župi. Glede znakov ponovno opozarjamo na pravila o nožnji znaka ter pozivljamo vse brate in sestre, da strogo pazijo na izvrševanje tistih pravil.

Spominška knjiga VII. vsesokolskega zleta v Pragi 1. 1920, zvez. I. je izšla ter se naroča pri Sokolskem Savezu v Ljubljani. Prvi zvezek stane 25 č. K. Denar se mora poslati naprej.

Sport in turistika.

S. S. K. Šparta sklicuje sestanek vseh članov za 19. t. m. ob 20. uri pri Novem svetu. Udeležba dolžnost.

Gledališče in glasba.

Koncert »Glasbene Matice«. Se pod vtisom koncentriranja »Hlahola« smo šli sinoči poslušati koncert pevskega zbora »Glasbene Matice«, ki je poleg novega večjega dela P. H. Sattnerja kantate »V pekelnični noči« prinesel vokalne, večinoma še neobjavljene zbere Lajovica, Adamiča, Pavličiča in Santla, torej najnovejše skladbe, ki so deloma še v rokopisu. Izvajali so vse točke v popolno zadovoljstvo publike. Novi koncertni vodja Glasbene Matice, z gledališča po svojih vzornih prestavah dobro znan g. kapelnik Brezovšek je s svojim prvim nastopom dokazal, da je tudi rutiniran povodja. — Poklonjen mu je bil velik latorjev venec s trakov. Pravitelje je prejel g. Lovčevotova za svoje lepo petje v Sattnerjevi kantati krasen sopek, g. Romanovski pa je ob njegovem nastopu občinstvo priredilo hrupen aplavz, ki je očito nosil demonstrativne značaj. Unionska dvorana je bila natlačena polna, vročina zato neznosna. — O izvajanju posameznih točk prinesemo poročilo v prihodnjih dneh. Za danes vrlenu Matičnemu zboru in njegovemu vodji na uspehu iskreno čestitamo!

Koncert hrvatskega zbora Lisinskega se definitivno vrši v torek 24. t. m. v Unionski dvorani v Ljubljani. Vstopnice za preznamentni koncert odličnih jugoslovanskih pevcev in bogatega jugoslovanskega sporeda se že prodajajo. — Izvajale se bodo samo živirne jugoslovanske skladbe skladateljev: Konjovića, Plamenaca, Josefovića, Lhotke, Lajovica, Zganca, Bajčića, Deva, Zirovnika in Mokranjaca.

Mali oglasi.

Proda se:

DVONADSTROPNA VILA

z 8 sobami in 2 kuhinjama se proda. Zraven je 1 ora sadonosnika in vrt. Več poye M. Ellerli, Ljutomerska c. 23. Ptuj. 850

VELIKA OMARA

skoraj nova se ceno proda. Kje pove uprava Jugoslavije. 852

KNJIŽEVNI VIJESNIK

Na ljetnu sezonu naročite si odmah novoizšlo nam knjigo nrasek: Filozofska historija K 30 koja je izšla kao prvo hrvatsko jubilejno izdanje. Pouzećem uz K 30, Šalje J. Herejk središnjica Češko-Jugoslovenske knjižare Zagreb, Hatzoza ulica 15. Najbolji historički roman češkoslovačkoga naroda. 848

Službe:

STROJEPISKA

večša slovensčina in nemščine v pisavi in besedi, išče mesta. Cenjene ponudbe pod »Strojeписка« na upravo lista. 837

IŠČE SE UČENEC

poštenih starišelj za pekovsko obrt. Nastop takol. A. Soklič, Kranj. 853

DEKLICA

stara 19 let, ki je dovršila šestrazredno in eno trgovsko šolo, želi vstopiti kot učenka v manufakturno ali špecerijsko trgovino v mestu ali na deželi. Naslov pod deklia 71 na upravo Jugoslavije. 851

SPREJMEM ZANESLJIVO

osebo k 3 fantkom v starosti od 3 in pa do 7 let, ki je vajena šivanja in drugih hišnih opravil proti dobri plači. Nastop 1. junij. 849

Razno:

DRUŽABNIK

se išče za v že vpeljano špecerijsko trgovino na drobno in debelo s primernim premoženjem.

Cenjene ponudbe na upravnistvo »Jugoslavije« pod »Družabnik«. 844

Priporočajte „JUGOSLAVIJO“

A. K. Green:

Nevestina skrivnost.

(Dalje.)

Skozi polnoodprta vrata je pogledal v drugo sobo, krenil vanjo. In ko ni slišal od nikoder človeškega glasu; tudi ona je bila prazna, nikjer ni bilo ne duha ne sluha o možu, ki ga je iskal. Zda pa je začel doktor nagle korake; nekje so se odprla vrata in se zaprla. Koraki so se slišali zdaj zunaj, pred hišo, in takoj nato jim je sledilo škripanje koles, kakor bi se ukvarjal nepoklican človek z njegovim kolesljem.

Vzlic vsej osuplosti je ostalo Kameronu toliko prisotnosti duha, da je planil v vežo in odprl sprednja vrata. Zagledal je doktorja Moleswortha, ki je baš skočil v koleselj.

Molesworth, za Boga! je vzkliknil doktor, iztegnivši roke, kakor bi hotel s tem zadržati obupanca.

Ta pa je le odmahnil, češ, naj ga pustijo pri miru; nato je pograbil za vajeti — in voz je zdrdral.

Ako ste mož in ne strahopetec, je kriknil Kameron v najhujšem srdu, vrnite se, da vas pozovem na odgovor! Toda peketanje kopit je bilo glasnejše od njegovih besed.

Ves pobit je omahnil v hišo in se zgrudil na prvi stol.

Potentakem ni bil Julij Molesworth zgolj strahopetec, marveč lopov, ki se ni ustrašil niti najsramotnejšega dejanja, samo da je ubežal srečanju, od katerega si njegova slaba vest ni obetala prida. Kame-

ron se je penil od onemoglega gneva ter preklinjal svojo bedasto brezskrbnost. Kdo bi si bil mislil, da poseže človek, kateremu je bil storil še nedavno tako važno uslugo, po toli podlem sredstvu?

Doktorjev položaj je bil tem težavnejši, ker se Molesworth ni bil odpeljal proti mestu, marveč v nasprotno smer. Kameron je bil zdaj sam v tuji hiši; obetal se je vihar, on pa ni imel nikakega sredstva, da bi se mogel vrniti v svoje prejšnje nočevališče ali celo zasledovati begunca. In vendar je pričal baš ta zavratni beg, da mora biti Molesworth še dosti globlje zapleten v skrivnostno zadevo, nego sta domnevala z Grycem!

Tedaj pa se je oglašil od vhoda rezek ženski glas:

Kaj pomeni to?

Doktor je vstal in zagledal pred seboj plečato žensko srednjih let; bila je očividno gospodinja.

Kameron se je priklonil.

Prišel sem, je dejal, da bi govoril nekaj z vašim stanovanjem; on pa je bil tako predrzen, da se je odpeljal z mojim kolesljem, ne da bi me bil prej vprašal, česa hočem od njega.

Gospa Anuterjeva ni pokazala nikakega sočutja. Da, je odgovorila, stopivši k oknu in gledaje po cesti, to vam je zvižek; ne dohitite ga več.

Zakaj ne? Takoj zdaj se vrnem v mesto, da si najamem drug voz.

Kako pa! Vihar se bliža; in sploh, kako ga hočete loviti, ko vam je ušel za toliko naprej!

Kameron se je zasmeljal. Saj nismo še v januarju, niti ne na severnem tečaju, ampak jedva sto milj od Novega Jorka. V tem letnem času pač lahko brije veter in lete kosmiči, toda sneg gotovo še ne zameta cest!

Kaj veste vi mestni ljudje o vremenu pri nas na kinetih! Hudo bi se morala motiti, ako ne bomo imeli danes viharja, kakršnega ne pomnimo že leta in leta. Vem, kaj pomeni tako svinčeno nebo, in tudi vi boste vedeli, preden se postarate za štiriindvajset ur.

Dočim je ona govorila, je Kameron blodil s pogledi dipo okolici; nehoti so mu obstali na koleslju, ki je drdral z griča proti hiši.

Kdo se pelje tamle? je vprašal nehoti.

Jakob Lewis se vrača iz cerkve.

On naj mi da svoj koleselj v najem, je vzkliknil doktor in planil na dvorišče. V svoje začudenje je videl, da se pelje s kmetom snočnji krošnjar.

Ukradli so mi voz, je zaklical Kameron brez sape, in zdaj moram kar nagloma za tatom. Ali me hočete peljati? V vašo škodo ne bo. Vaš konj je videti dober in krepak.

Prav rad, je rekel kmet, ali danes je nedelja, in tudi slabo vreme se obeta, ne glede na to, da nas je troje —

Potem vam odkupim voz je povzel Kameron. Kar povejte ceno.

V nedeljo ne sklepam kupčij, se je glasil odgovor. Kdo vam pa je ukradel konja?

Tisti, ki je tu stanoval. Nič se ne obojavljajte, mož! Povejte, ali me peljete ali ne?

Naj bo v božjem imenu. Ali vendar se čudim temu človeku; mislim, da je ni stvari, ki bi ga zvalila iz hiše.

Kar na voz, gospod, se je zdaj oglašil krošnjar; jaz nisem težak in tudi prostora ne potrebujem dosti. Konj teče dobro, tako da bomo nepridipravu brž za petami.

Kmet se je umeknil ter spustil Kameronu v koleselj. Lepo se končava današnja nedelja, je rekel, prijemši za vajeti. Nato je pognal.

Osemindvajseto poglavje.

Izprva se jim je zdelo malenkost Jolietti begunca in njegovo klavno kljuse; ko pa so se vozili dobro uro, so morali priznati, da je njih naloga težja, nego so mislili v začetku. Molesworth je bil ušel daleč naprej, tako da ga sploh niso dobili vred oči in se niti ni dalo reči, ali je ostal na veliki cesti, ali je zavil na katero izmed mnogih stranskih poti, ki so se odcepljale na desno in levo. Tegnili so se je naglo, in vihar, katerega je bila prerokovala gospa Hunterjeva, se je naznanjal z drobnim, mrzlim dežjem, ki je delal vožnjo še neprijetnejšo.

In tako se je kmet počasi do grla naveličal jalovega podjetja. Že delj časa je nejevoljno mrmral sam pri sebi; nazadnje pa je ustavil konja, rekoč, da se hoče vrniti domov.

Toda Kameron, ki se mu je zdelo, da vidi v dalji streho nekakšnega koleslja, ga je prosil in rotil, naj pelje dalje, in tudi krošnjar je oddal

svoj glas za nadaljevanje lova, ki ga je spravljal očividno v prav židano voljo. Jakob Lewis je končno privolil, da ju popelje še do neke hiše; ako najdeta tamkaj drugega voznika — dobro; ako ne, se vrnejo vsi trije na njegov dom. Za vse drugačne ponudbe je ostal nedostopen.

Nista mu mogla zameriti. Veter je bril že s strašno silo, in konj je bil vidno upehan. Rada ali nerada sta se morala vdati v usodo. Ko so dospeli do tiste hiše, so ugledali kmeta, ki je baš zapiral skedenj.

Ali se je peljal kdo tod mimo v ileydovem novem koleslju? je vzkliknil Lewis. Mož je prikimal ter pokazal z roko po cesti; nato se je lotil spet svojega opravka. Doktor je stopil z voza, preskočil plot in stopil k njemu, nudeč mu srebrn dolar.

Ali je kaj rekel? je dejal. Ta denar je vaš, ako mi ponovite njegove besede.

Kmet je priznal obotavljaje, da ni govoril s tujcem prav ničesar.

Dam vam še petkrat toliko, je vzkliknil Kameron, ako mi pripravite voz, da se popeljem za njim. Naš konj je upehan.

Čez deset minut bi bil moj prav takšen, se je uprl domačin.

Tudi njegov mora že omagovati; morda ga dohitimo v par minutah. Ne branite se zasluzka.

Dobro, gospod; stopite v skedenj, jaz pa zaprežem tačas. Toda pet dolarjev je mojih, naj dojdemo dedca ali ne!

Da, ako obljubite, da me ne pustite na cedilu sredi poti.

Auto

2 elegantna automobila osebna se prodasta po ugodni ceni. — Copova ul. 10 na dvorišču v garaži med 11—12 in 5—6 pop.

KLOBUKI

1000 komadov finih, lahkih se proda po 140 K komad skupno ali v partijah. Vzorec in pogoji pri Drago Beseljak & drug, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5.

Prima angleški Kristal

„Boraks“

vsaka množina se dobi po K 31—franco skladišče. — Naročila na

PROMET

tehn. industr. podjetje d. z o. z. Ljubljana, Gradišče 9/I.

Ugodna prilika za nakup

suhe in sveže slanline

Dobi se pri Franc Lantšarju, Sv. Petra c. 83, ali na stojnici v Solakem drevoredu. — Razpošilja se od 10 kg naprej.

Pred nakupom

naj si vsakdo

ogleda veliko

zalogo

jedilnega orodja, jeklenega in aluminijevega, potne košare, čevjarskega orodja, ričile in zapon za čevlje, sukanca, gumbov, vezen in našivkov ter vse druge potrebščine za krojače, šivilje, čevljarje in sedlarje pri

Josip Petelinc-u,

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Največja izbira! Nizke cene! NA VELIKO IN MALO!

„SLOVAN“

letniki 1906, 1907, 1908, 1909, 1910, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917 ima v več izvodih

uprav. „Jugoslavije“ v Ljubljani.

Cena krasno vezani knjigi je 80 kron.

Izšla je

in naj jo v nobeni hiši ne manjka.

Posamezna številka K 32
v letnem naročilu na najmanj četrt leta
in neposredno na upravništvo naročeno.
Miklošičeva cesta 16, vr. 30.

Zahvala.

Vsem, ki sočustvujejo z nami ob izgubi naše drage hčerke, sestre in tete

Mici Dražil

osobito za tolažilne obiske ob njeni bolezni, darovalcem obilnega cvetja, pevskemu društvu „Slavec“ za poklonjeni venec, spremstvo z zastavo in v srce segajoče žalostinke, ljubeznivim mladenkam nosilkam cvetja ter vsem spremljevalcem na njeni poslednji poti izrekamo svojo globoko čutečo zahvalo.

Zahvaljoča rodbina Ivan Dražil-ova.

Nov kažipot za bolnike!

Posrečilo se mi je sestaviti knjigo, s katero sem dosegel način, da morem milijonom bolnikov pokazati pot, ki pelje k ozdravljenju. Ta kažipot ne stane nič ter ga vpošljem vsakomur, kdor je bolan, obupan itd. zastonj. Moj spis je rezultat 50 letnega težkega študija in premišljevanja; vsebuje veliko bogatih in praktičnih skušenj ter dosti dokazov odličnih mož in učenjakov vseh strok.

Kdor se hoče rešiti

naj sledi mojemu nasvetu, kateri je že veliko tisočem pomagal. Bodisi da je bolezen nastala vsled skrbi, žalosti ali prenapornega dela, bodisi da je ista nastala vsled

lahkomiselnosti in nezmernosti

vsem trpečim, duševno slabim ljudem pokažem kot strokovnjak

najnaravnejšo pot

da se ozdravi živčnih bolezni, da se ogne nočnem brezspanca, da dobi veselje do dela, da se odpravi telesne in duševne slabosti, trganja v udih, glavobola, bolezni v črevah in želodcu in mnogih drugih bolezni.

Zahtevajte z navadno dopisnico še danes gratis in franko

moj kažipot.

Naslovite:

Expedition der Opern - Apotheke,
Budapest, VI., Abt. 10.

Popravila
tvorniških, poljedelskih

(mlatilnice, plugi, stroji za rez, stroji za rezanje piče in druge). Vse vrste mlinskih strojev in naprav kakor tudi vsa strožna dela izvršuje strokovnjaško in točno. Sprejema najrazličnejše fasonske dele v množinsko izdelovanje za ključavničarske in mehanične delavnice: „Bistra“, kovinska industrija v Domžalah.

Svoji k svojim! Poslužujte se edinole domačega izdelka

„ZLATOROG-MILO“

kajti to milo prekaša v vsakem oziru sleherno tuje milo.

Glavno zastopstvo prve mariborske tovarne mila, prej C. BROS v Mariboru, za Kranjsko: R. BUNC in drug, Ljubljana, Gosposvetska c. 7.

ZLATOROG

ZLATOROG